

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.



INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY w BIELSKU PODLASKIM za 2019 rok.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim jest samodzielną jednostką budżetową prowadzoną przez Gminę Miejską Bielsk Podlaski jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Placówka rozpoczęła swoją działalność w 1996r. Funkcjonuje jako dzienny ośrodek wsparcia przeznaczony dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi. Jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej.

Zasięgiem działania ŚDS jest teren miasta Bielsk Podlaski, natomiast przyjęcie uczestników z terenu innych gmin jest możliwe dopiero po podpisaniu porozumienia między Miastem Bielsk Podlaski, a określoną gminą. Na podstawie zawartego porozumienia międzygminnego z 28 grudnia 2016 r. pomiędzy Miastem Bielsk Podlaski a Gminą wiejską Bielsk Podlaski do Środowiskowego Domu Samopomocy została przyjęta jedna osoba z zaburzeniami psychicznymi z terenu gminy wiejskiej, która przebywała w placówce do listopada 2019 r.

Środowiskowy Dom Samopomocy, działa w oparciu o:

- Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.).
- Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2018 r. poz.1878 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r. poz.249).

Uczestnikami ośrodka są osoby niepełnosprawne intelektualnie i przewlekłe psychicznie chore, które z powodu swojej niepełnosprawności mają trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku społecznym, zaspokojeniu niezbędnych potrzeb czy przezwycięzeniu trudnych sytuacji życiowych. Zadaniem Środowiskowego Domu Samopomocy jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności uczestników, niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia.

Środowiskowy Dom Samopomocy (zwany dalej ŚDS) jest elementem realizowanej w gminie strategii zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi oparcia społecznego. Pozwala im na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie się i integrację społeczną rozumianą jako możliwość pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Decyzję o skierowaniu określonej osoby do ŚDS podejmuje Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim na podstawie decyzji administracyjnej. Przed wydaniem decyzji niezbędne jest przygotowanie odpowiedniej dokumentacji, która uzasadnia potrzebę umieszczenia danej osoby w placówce. Dyrektor MOPS ustala również odpłatność za pobyt w placówce wydając decyzję w oparciu o stosowne przepisy, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej (art. 51b ust. 1).

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

Osobami uprawnionymi do korzystania z usług Środowiskowych Domów Samopomocy są:

- osoby przewlekłe psychicznie chore – Dom Typu A,
- osoby niepełnosprawne intelektualnie w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne – Dom Typu B,
- osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych, z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych – Dom Typu C,
- osoby ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnością sprzężoną – Dom Typu D.

Komu ŚDS w Bielsku Podlaskim świadczy usługi:

Do końca 2019r. do placówki uczęszczało 27 osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, w tym:

- 21 osób niepełnosprawnych intelektualnie – grupa „B”, w tym 5 osób z niepełnosprawnością sprzężoną oraz 1 osoba ze spektrum autyzmu,
- 6 osób chorych psychicznie (zaburzenia psychotyczne) nie wymagające leczenia szpitalnego - grupa „A”.

Ilość miejsc przeznaczonych uczestnikom ŚDS jest ograniczona, w chwili obecnej placówka dysponuje 30 miejscami. Określona ilość miejsc odpowiada obowiązującym standardom oraz normom ustalonym zgodnie z obowiązującymi przepisami. Warunki lokalowe, którymi obecnie dysponuje ŚDS, głównie powierzchnia budynku, w przeliczeniu na ilość uczestników nie pozwala na utworzenie kolejnych miejsc i przyjęcie większej ilości uczestników – tak stanowią STANDARDY.

ŚDS jest placówką całoroczną funkcjonującą 8 godzin dziennie przez 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku. Pełnowymiarowy czas pracy pracowników wynosi 8 godzin dziennie (40 godzin tygodniowo). Pracownikom ŚDS nie przysługuje skrócony czas pracy ani też dodatkowe dni wolne (poza określonymi ustawowo).

Do podstawowych zadań ŚDS należy:

- **podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności** uczestników do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia,
- **wsparcie** dla osób z zaburzeniami psychicznymi w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych oraz zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych,
- **dążenie do pełnej integracji społecznej** osób niepełnosprawnych poprzez ich aktywne uczestnictwo w życiu publicznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz odpowiednie dostosowanie do ich zainteresowań i potrzeb.

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

ŚDS świadczy też usługi opiekuńcze i inne, w szczególności:

- stwarza odpowiednie warunki pobytu (posiada niezbędne pomieszczenia i sprzęt dostosowane do realizacji zadań w zakresie postępowania wspierająco-aktywizującego),
- daje możliwość spożycia ciepłego posiłku,
- zapewnia niezbędną opiekę, w tym opiekę indywidualną w szczególności uczestnikom z niepełnosprawnością sprzężoną oraz ze spektrum autyzmu,
- daje możliwość realizacji programu wspierająco – aktywizującego prowadzonego na rzecz uczestników ŚDS,
- zapewnia dostęp do kultury, rekreacji, wypoczynku oraz oświaty (wszelkie formy działalności kulturalno-oświatowej),
- zapewnia spokój i bezpieczeństwo w czasie pobytu w placówce,
- organizuje inne świadczenia stosownie do potrzeb uczestników i możliwości domu.

Proces terapeutyczny prowadzony w ośrodku, w głównej mierze wiąże się z realizacją celów wyznaczonych w programie wspierająco-aktywizującym, który opracowany jest przez zespół wspierająco-aktywizujący funkcjonujący w placówce. Członkami zespołu są pracownicy merytoryczni świadczący usługi w Domu oraz dyrektor jednostki. Każdemu z uczestników ŚDS zespół opracowuje indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego. Pracownicy zespołu są odpowiedzialni za realizację tego programu oraz wypracowane efekty terapeutyczne. Systematycznie, raz na pół roku, zespół terapeutyczny dokonuje oceny efektów terapeutycznych i ewaluacji procesu postępowania wspierająco-aktywizującego. Celem takich obserwacji jest ocena efektów realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego, a w następnej kolejności ich modyfikacja, o ile taka jest niezbędna. Po modyfikacji dostosowuje się program wspierająco-aktywizujący do danego uczestnika, uwzględniając:

- dostosowanie do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego z uczestników,
- indywidualne zainteresowania i upodobania,
- formy zajęć i terapii prowadzonych w placówce dostosowując je do umiejętności uczestników.

PROGRAM POSTĘPOWANIA WSPIERAJĄCO-AKTYWIZUJĄCEGO obejmuje:

1. Treningi umiejętności społecznych:

- trening samoobsługi i zaradności życiowej,
- trening kulinarny,
- trening higieniczny,
- trening budżetowy,
- trening umiejętności prowadzenia rozmowy,
- trening umiejętności spędzania wolnego czasu,
- trening samousprawniania i doskonalenia.

2. Terapia zajęciowa plastyczna

3. Terapia zajęciowa techniczna

4. Terapia zajęciowa muzyczno-rytmiczna

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

5. Warsztat krawiecko - hafciarski

6. Zajęcia dydaktyczne

7. Terapia ruchowa

INNE:

- * opieka
- * wsparcie – współpraca z rodzinami
- * indywidualna opieka i wsparcie medyczne
- * internet, komputer – metodą otwierania się na świat.

Program wspierająco-aktywizujący jest realizowany zgodnie z opracowanymi przez dyrektora jednostki:

- Programem działania ośrodka – opracowanym dla gr. A
- Programem działania ośrodka – opracowanym dla gr. B
- Programem działania ośrodka – opracowanym dla osób z elementami autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną.
- Planem pracy ośrodka.

Programy działania, jak również plan pracy ośrodka, co roku są szczegółowo opracowane przez dyrektora jednostki, akceptowane przez Wojewodę Podlaskiego – organ zlecający prowadzenie zadania oraz zatwierdzone przez Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski – organ prowadzący zadanie.

REALIZACJA POSTĘPOWANIA WSPIERAJĄCO – AKTYWIZUJĄCEGO

Formy i efekty pracy terapeutycznej w ŚDS

Uczestnicy ŚDS to osoby, które mają znaczne deficyty w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności dotyczy to osób chorych psychicznie. W okresie nasilenia choroby nie potrafią poradzić sobie w trudnych sytuacjach życiowych, np. spraw urzędowych, bankowych, czy innych administracyjnych. W tym okresie potrzebują dużego wsparcia, zrozumienia i pomocy ze strony innych osób. W fazie nawrotu choroby znamienne jest całkowity brak aktywności oraz wycofanie się z życia rodzinnego i społecznego. W celu redukcji tych deficytów, prowadzony jest w ŚDS proces terapeutyczny, który polega na realizacji planów postępowania wspierająco-aktywizującego oraz dokładnej obserwacji efektów tego procesu. Jednym ze sposobów wsparcia terapeutycznego, w obszarze zaradności życiowej i samoobsługi jest terapia z zakresu treningów umiejętności społecznych. Postępowanie wspierająco-aktywizujące w tym zakresie obejmuje takie formy zajęć, które polegają na wyuczeniu się nowych umiejętności i zachowań oraz odtwarzaniu na nowo utraconych umiejętności.

Prowadzenie treningów umiejętności społecznych służy realizacji celów:

- związanych z osiągnięciem większej samodzielności i zaradności życiowej w zakresie podstawowych czynności związanych z codziennym funkcjonowaniem,
- usamodzielnieniem się w zakresie samoobsługi.

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

Jedną z najbardziej popularnych terapii w zakresie treningów umiejętności społecznych, która cieszy się dużym zainteresowaniem uczestników jest trening umiejętności kulinarnych, daje on również bardzo wymierne efekty terapeutyczne oraz satysfakcję uczestników z udziału w tych zajęciach. Taka forma terapii ma na celu wypracowanie umiejętności uczestników do większej samodzielności i zaradności w codziennym funkcjonowaniu. Uczestnicy uczą się przygotowania prostych posiłków i potraw w placówce, dzięki temu coraz częściej nabywają umiejętność samodzielnego przygotowania prostych potraw, a nawet posiłków w domu. Podczas terapii wykazują się też większą samodzielnością w zakresie samoobsługi w dokonywaniu codziennych zakupów, którą również systematycznie utrwalają podczas zajęć w placówce. Swoją zaradność i samodzielność kształtują również podczas treningów higienicznych, które z kolei uczą dbałości o higienę osobistą i estetyczny wygląd na co dzień. Jednak, aby efekty pracy terapeutycznej utrwały się na dłużej, wszystkie te umiejętności wymagają ciągłego utrwalania i systematycznej, regularnej pracy zespołu. W obszarze ochrony zdrowia psychicznego, wciąż pracujemy nad pogłębianiem wiedzy oraz świadomości uczestników w zakresie higienicznego i zdrowego stylu życia. W zakresie treningów samoobsługi i zaradności życiowej wciąż utrwalamy podstawowe czynności związane z codziennym funkcjonowaniem: dbałość o ład i porządek, sprzątanie, utrwalanie umiejętności obsługi sprzętu AGD (pranie, odkurzanie, itp.). Regularnie proponujemy również różnorodne formy umiejętności spędzania wolnego czasu, które mają ogromne znaczenie dla właściwego funkcjonowania oraz zachowania w należytej formie zdrowia psychicznego i fizycznego. Dzięki tej formie zajęć uczestnicy rozwijają również swoje zainteresowania i hobby, które z kolei dają im dużo radości i satysfakcji osobistej.

1. Rodzaje treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów:

- podstawową formą treningów, które pozwalają na realizację celów związanych z pobudzeniem uczestników do większej aktywności i samodzielności (szczególnie uczestników z grupy A) są treningi umiejętności prowadzenia rozmowy, które dają możliwość dzielenia się swoimi problemami z osobami zaufanymi, w tym z pracownikiem socjalnym, współpraca pracownika socjalnego ŚDS z pracownikiem socjalnym MOPS pozwala również na rozwiązywanie problemów, które często wykraczają poza zakres naszych kompetencji i możliwości, ponadto współpraca z MOPS pozwala nam na dotarcie do kolejnych, nowych uczestników i podjęcie naszej współpracy z ich opiekunami oraz rodzinami (ze wsparciem ze strony MOPS).

- w zakresie zajęć dydaktycznych uczestnicy nabywają też umiejętność wypełniania dokumentów urzędowych, opłaty rachunków, wypełniania druków oraz składania dokumentów do odpowiednich instytucji i urzędów, poprzez odpowiednią edukację w zakresie poruszania się komunikacją miejską oraz bezpiecznego korzystania z ulic i przejść, nabierają większej samodzielności w zakresie poruszaniu się po mieście i samodzielnego pokonywania drogi z domu do placówki oraz powrotu,

2. Rodzaje treningów umiejętności spędzania czasu wolnego:

Zapewniają wielokierunkowy rozwój własnej osobowości jak również zainteresowań w zakresie umiejętności manualnych (plastyczno-technicznych), muzyki, filmu oraz rozwijania umiejętności gospodarowania wolnym czasem (książka, kino, teatr, literatura, poezja itp.),

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

- formą spędzania wolnego czasu są zajęcia związane z rozwijaniem własnych upodobań, zainteresowań związanych z muzyką, sportem, internetem, telewizją oraz uczestnictwem w regularnych próbach zespołu wokalnego ŚDS, a także hobbystyczne wyszywanie techniką krzyżykową,
- umiejętność spędzania wolnego czasu, to również umiejętność korzystania z zasobów wiedzy internetowej - wyszukiwanie ulubionej muzyki, ciekawych programów, gier komputerowych, ale też zdobywanie wiedzy na temat filmu czy literatury,
- kolejną formą spędzania wolnego czasu są zajęcia dydaktyczne z zakresu rozwiązywania rebusów i krzyżówek, ale także gier dydaktycznych czy układania puzzli,
- najbardziej relaksującą formą spędzania wolnego czasu jest korzystanie z kąpki doświadczenia świata (światło, dźwięk, kolor), który daje możliwość doświadczenia świata różnymi zmysłami i doskonale wpływa na obniżenie napięcia emocjonalnego i wewnętrzne wyciszenie, a przy tym daje dużo satysfakcji i radości – pozytywnych emocji.

3. Poradnictwo psychologiczne.

W przypadku naszej placówki, uczestnicy korzystają z usług psychologa zatrudnionego w placówce na umowę-zlecenie, który swoim wsparciem służy uczestnikom, ale też w razie potrzeby ich rodzinom i opiekunom. Psycholog ma swoje dyżury w ŚDS - ustalone wg naszych potrzeb w określone dni tygodnia. Ponadto nasi uczestnicy mogą korzystać z innej formy poradnictwa psychologicznego, która z kolei polega na wykorzystaniu możliwości konsultacji i usług psychologów zatrudnionych w Poradni Zdrowia Psychicznego, współpracującej z naszą placówką (większość naszych uczestników jest pacjentami tej poradni). W naszej sytuacji jest to o tyle wygodne, że jako instytucja zajmująca się osobami niepełnosprawnymi z zaburzeniami psychicznymi, współpracujemy zarówno z psychologami jak też lekarzami psychiatrii zatrudnionymi w Poradni Zdrowia Psychicznego.

4. Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych.

Uczestnicy naszej placówki mają ułatwioną sytuację związaną z ich dostępem do świadczeń zdrowotnych w związku z bezpośrednim sąsiedztwem ŚDS z Niepubliczną Poradnią Zdrowia, która znajduje się w tym samym budynku, i z którą od wielu lat współpracujemy. W zakresie usług zdrowotnych współpracujemy z Ogólną Poradnią Zdrowia, z Poradnią Cukrzycową lub inną w zależności od potrzeb uczestników. Taka lokalizacja pozwala nam na bliski kontakt i łatwiejszy dostęp do usług medycznych związanych z leczeniem uczestników naszej placówki. Higienistka – opiekun, zatrudniona w ŚDS regularnie, lub wg potrzeb umawia wizyty lekarskie, konsultuje wyniki oraz stan zdrowia lub niepokojące objawy naszych uczestników. Taka sytuacja pozwala na monitorowanie stanu zdrowia uczestników i odpowiednią reakcję w sytuacjach kryzysowych. W ramach współpracy ze służbą zdrowia, higienistka regularnie sprawdza i nadzoruje stan zdrowia uczestników nie tylko psychiczny, ale także fizyczny. Ponadto prowadzi bieżącą obserwację podstawowych parametrów życiowych (ciśnienie, waga, poziom cukru itp.) i konsultuje je na bieżąco z lekarzami specjalizującymi się w określonej dziedzinie zdrowia.

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

5. Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych.

Pracownicy ŚDS są otwarci na każdą formę wsparcia w stosunku do wszystkich uczestników naszej placówki, w zależności od ich potrzeb oraz sytuacji życiowej. Każdy z uczestników ze swoim problemem zawsze może zwrócić się do każdego z pracowników zatrudnionych w ŚDS: instruktora, terapeuty/pedagoga czy dyrektora placówki. Jednak, jeżeli jest to sytuacja na tyle trudna lub skomplikowana, szczególnie w zakresie problemów związanych z załatwianiem spraw urzędowych, głównie: gminy, urzędu miasta, spraw bankowych, spółdzielni mieszkaniowej, płatności, poczty, pozyskiwania zasiłków, zaświadczeń ZUS i innych – najczęściej domownik otrzymuje wsparcie ze strony pracownika socjalnego ŚDS. W przypadku, kiedy nasi pracownicy nie są w stanie rozwiązać określonego problemu, wówczas szukamy wsparcia lub informacji w stosownych instytucjach, wśród kompetentnych pracowników. Nigdy jednak nie pozostawiamy naszych uczestników lub ich rodzin samym sobie z określonym problemem. Często również zwracamy się o pomoc i wsparcie do pracowników MOPS.

6. Realizacja niezbędnej opieki.

Każdy uczestnik ŚDS ma zagwarantowaną ze strony pracowników opiekę i bezpieczeństwo w czasie pobytu w placówce. Członkowie zespołu wspierająco-aktywizującego, którzy prowadzą określone zajęcia terapeutyczne gwarantują uczestnikom odpowiednią opiekę. Uczestnikom z niepełnosprawnością sprzężoną oraz ze spektrum autyzmu, w razie potrzeby wynikającej z ich stanu zdrowia oraz nadmiernego pobudzenia, zapewniamy indywidualną opiekę (karmienie, toaleta, bezpieczeństwo). Wszyscy uczestnicy mają też zapewnioną opiekę medyczną ze strony higienistki – opiekuna. Ogólną opiekę, wsparcie, pomoc w rozwiązywaniu problemów oraz opiekę indywidualną zapewnia również pracownik socjalny, który równocześnie współpracuje z rodzinami uczestników, z którymi wymienia się własnymi uwagami i spostrzeżeniami dotyczącymi ich dzieci i podopiecznych.

7. Realizacja terapii ruchowej.

Zajęcia z zakresu terapii ruchowej są jednym z elementów naszego postępowania wspierająco-aktywizującego. Tę formę zajęć prowadzi osoba z odpowiednim przygotowaniem zawodowym. Ćwiczenia i zajęcia ruchowe z uczestnikami ŚDS są prowadzone codziennie w sali ćwiczeń. Sala wyposażona jest w odpowiedni sprzęt sportowo - rekreacyjny, rehabilitacyjny i sprzęt do ćwiczeń. Proces standaryzacji placówki pozwolił na sukcesywne i regularne doposażanie sali w nowy profesjonalny sprzęt, którego stan również doposażyliśmy w 2019r. Ponadto w zakresie zajęć ruchowych nasi domownicy korzystają z zabiegów masażu leczniczych oraz masażu relaksacyjnych dzięki wykorzystaniu zakupionego w tym celu fotela masującego oraz masażera do ciała. Dzięki dużej różnorodności sprzętu uczestnicy mają możliwość wyboru odpowiedniej formy aktywności ruchowo-oddechowo-wyciszającej (uwzględniając predyspozycje, możliwości i stan zdrowia uczestników). Zajęcia o charakterze sportowo-ruchowo-relaksacyjnym są doskonałą formą relaksacyjną, wyciszą i motywują do działania, pozytywnie wpływają na wyrównanie nastroju, a osiągnięte wyniki i poprawa stanu zdrowia nie tylko fizycznego ale także psychicznego, motywuje i zachęca do dalszej pracy.

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

8. Realizacja wyżywienia.

Posiłki uczestnikom naszego domu zapewniamy w ramach zadań własnych gminy. Decyzje wydaje MOPS, a koszt ich zakupu jest pokrywany ze środków gminy. Poziom odpłatności uczestników za posiłki jest zróżnicowany wg dochodów. Posiłki są zakupywane w stołówce szkolnej (SP5) i dowożone do placówki. Koszt dowozu posiłków refunduje MOPS ze środków gminy. Posiłki wydajemy w naszej stołówce, gdzie przestrzegamy wszelkich norm higienicznych i posiadamy odpowiednie warunki lokalowe.

ŚDS posiada pracownię kulinarną służącą realizacji zadań terapeutycznych, która nie jest formą realizacji wyżywienia uczestników ŚDS. W pracowni kulinarnej realizujemy cele terapeutyczne wyznaczone zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami uczestników oraz uczymy ich zaradności i samodzielności na miarę indywidualnych predyspozycji. Zajęcia te odbywają się z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa oraz norm higieniczno-sanitarnych.

9. Inne usługi.

Do dyspozycji uczestników naszego domu mamy pomieszczenie zaadoptowane jako kącik komputerowy, który wyposażyliśmy w odpowiedni sprzęt komputerowy oraz inne urządzenia informatyczne. W ramach zajęć z zakresu kącika komputerowego wzbogacamy także inne formy terapii i zajęć, w tym: zajęcia dydaktyczne, trening samoobsługi, trening umiejętności spędzania wolnego czasu, trening samousprawniania i doskonalenia. Taka forma zajęć daje uczestnikom możliwość pozyskania umiejętności posługiwania się edytorem tekstów, korzystania z zasobów wiedzy internetowej (rozwijaniem zainteresowań i pozyskaniem niezbędnej wiedzy, jak również umiejętnością spędzania wolnego czasu).

Opieka medyczna:

Opieka medyczna obejmuje: pierwszą pomoc, nadzorowanie podawania leków, motywowanie do systematycznych badań laboratoryjnych i specjalistycznych, wizyty u lekarzy, pogadanki tematyczne, dokonywanie pomiarów podstawowych parametrów życiowych, współpracę z rodziną, współpracę z Poradnią Zdrowia Psychicznego, Ogólną Poradnią Zdrowia, Poradnią Diabetologiczną. Wszystkie te czynności są w zakresie obowiązków higienistki z funkcją opiekuna, która ponadto prowadzi treningi higieniczne na rzecz uczestników domu.

Wsparcie:

Wsparciem określamy całokształt działań, które pobudzają uczestników ŚDS do wszelkiej aktywności społecznej oraz utrzymania kontaktów z rodziną i przyjaciółmi. Wszystko po to aby osobę chorą jak najdłużej utrzymać w jej naturalnym środowisku społecznym i rodzinnym, a dzięki temu jak najdłużej unikać hospitalizacji. Wsparcie uwzględnia ponadto, partnerską radę i pomoc w sprawach związanych ze współżyciem społecznym, wykorzystaniem posiadanych i nabytych umiejętności w usamodzielnieniu się. Wsparcie w głównej mierze dotyczy organizowania różnych form pomocy uczestnikom i ich rodzinom m.in. pośredniczenia w załatwianiu spraw urzędowych, reprezentowania w instytucjach itp. Należy jednak pamiętać, że nie zawsze długotrwała i żmudna praca terapeutyczna, czy wsparcie przynosi zamierzone efekty, takie które nas satysfakcjonują. Jednak, nawet najmniejszy sukces, wskazuje nam właściwy kierunek działania i mobilizuje do jeszcze większej aktywności

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

i wysiłku, dla osiągnięcia kolejnych nawet niewielkich postępów, które ułatwią życie naszym domownikom.

DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY ZREALIZOWANE w 2019 r.

W 2019r. nasi uczestnicy bardzo chętnie prezentowali swoje umiejętności w środowisku lokalnym, jak również poza terenem naszego miasta. W ubiegłym roku uczestniczyliśmy w wielu spotkaniach, prezentacjach oraz przeglądach organizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych. Takie przedsięwzięcia nie byłyby możliwe, gdyby nie współpraca i zaangażowanie wszystkich sił społecznych, samorządowych oraz organizacji pozarządowych, których celem jest wspieranie oraz pomoc osobom niepełnosprawnym.

Najlepszą formą aktywizacji osób niepełnosprawnych jest prezentacja ich umiejętności i możliwości, szczególnie tych wypracowanych podczas zajęć terapeutycznych w placówce. Proces terapeutyczny obejmuje szeroki zakres i dużą różnorodność form artystycznych, muzycznych, plastycznych, technicznych, sportowych i innych, w zależności od umiejętności i indywidualnych predyspozycji uczestników. Wypracowane i nabyte umiejętności prezentujemy później podczas licznych spotkań integracyjnych, przeglądów twórczości, prezentacji artystycznych, zawodów sportowych i innych. Aktywizacja społeczna i artystyczna naszych uczestników i prezentacja ich umiejętności, to wciąż główny kierunek naszego działania.

PRZEDSIĘWZIĘCIA Z UDZIAŁEM UCZESTNIKÓW ŚDS w 2019r. to:

- **Walentynkowa zabawa karnawałowa** (14.02.2019r.) w placówce ŚDS, zorganizowanie zabawy na rzecz uczestników ŚDS, przygotowanie części artystycznej i muzycznej o charakterze romantycznym. Wspólny poczęstunek, karaoke, gry i zabawy oraz inne niespodzianki.
- **Zapusty w ŚDS - Bal Karnawałowy** (05.03.2019r.), kolejna zabawa karnawałowa w placówce, przebierańce, konkurs na króla i królową balu, pamiątkowe zdjęcia, gry i konkursy z nagrodami, słodki poczęstunek.
- **Dzień kobiet** (08.03.2019r.) w naszym domu, przygotowanie prezentacji artystycznej – muzyka i wiersze romantyczne o tematyce kobiecej, słodki poczęstunek.
- **Biblioterpia** - zajęcia warsztatowe w Bibliotece Miejskiej (22.03.2019r.), zapoznanie uczestników ŚDS z możliwością oraz różnymi formami korzystania z zasobów bibliotecznych, umiejętność wypożyczania książek.
- **Warsztaty muzealne** (16.04.2019r.) - warsztaty plastyczne na rzecz uczestników ŚDS w formie zajęć interaktywnych o różnej skali trudności, jako forma integracji i dobrej zabawy na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie.
- **Dzień Ziemi** - Piknik (24.04.2019r.) zorganizowany przez Bielski Dom Kultury, jako impreza integracyjna na rzecz dzieci i młodzieży szkolnej, przedszkolnej oraz osób niepełnosprawnych (WTZ, ŚDS).
- **Turnus rehabilitacyjny na rzecz uczestników ŚDS oraz ich opiekunów** zorganizowany przy współpracy pracowników domu z PCPR. Współpraca z PCPR polegała na przygotowaniu wniosków dla pozyskania dofinansowania do turnusu na rzecz uczestników w ramach środków PFRON. Pobyt na turnusie odbył się w terminie 09.05 – 22.05.2019r. Uczestniczyło w nim 30 osób (uczestników z opiekunami). W ramach turnusu zorganizowaliśmy wyjazd w góry do miejscowości BRENNNA.

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

- **Gala Disco - Polo Osób Niepełnosprawnych** (23.05.2019r.) - zorganizowana przez WTZ w Hajnówce. Prezentacja artystyczna grupy wokalnejs SDS.
- **Zaproszenie do Uniwersytetu III wieku** na sztukę „Nie ma jak u mamy” (30.05.2019r.) poczęstunek, wymiana doświadczeń.
- **Święto Kultury Młodzieży Szkolnej** podczas Dni Bielska Podlaskiego (31.05.2019r.). Prezentacja artystyczna uczestników SDS – występ grupy wokalnejs.
- **Opera i Filharmonia Podlaska** - wyjazd uczestników wraz z opiekunami SDS na sztukę „Księga dżungli” (04.06.2019r.).
- **Piknik w Grabowcu** w ramach rozstrzygnięcia konkursu plastycznego „Mój las” zorganizowanego przez Nadleśnictwo Bielsk oraz WTZ Bielsk Podlaski (06.06.2019r.) Podsumowanie wyników konkursu – zdobycie I nagrody oraz 2 wyróżnień przez nasz SDS.
- **Udział w zawodach sportowych „Szansa na Start”** zorganizowanych przez SDS w Łapach (17.06.2019r.). Piknik, wspólne konkurencje i dobra zabawa. Spotkanie integracyjne osób niepełnosprawnych z woj. podlaskiego.
- **Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych „Mam Talent”** w WTZ w Nowej Woli (25.06.2019r.). Prezentacja grupy wokalnejs naszej placówki. Wyróżnienie, nagrody i dyplomy. Dobra zabawa i integracja.
- **Piknik - ognisko** - wyjazd uczestników SDS na wypoczynek w plenerze do lasu w Pilikach. Dobra zabawa, konkurencje, poczęstunek, spacer po lesie (25.07.2019r.).
- **Spotkanie organizacyjne** – wyjazd do Bobrówki na PICNIC KANTRY – 29.08.2019r. zorganizowany przez WTZ w Mońkach.
- **Udział uczestników SDS w Projekcie „Zwyczaje, Obrzędy i Tradycje”** – organizator WTZ Bielsk Podlaski – 19.09.2019r., prezentacja obrzędu „Kiszenie kapusty”.
- **Wycieczka ekumeniczna** na zaproszenie księdza do Płosek oraz Odrynek - miejsce kultu religijnego z udziałem rodziców oraz osób ze sprzężeniami i autyzmem – modlitwa w intencji placówki, uczestników i ich rodzin – 02.10.2019r.
- **Muzeum - Turniej wiedzy „Tu mieszkamy, Bielsk Podlaski znamy”** z udziałem grupy uczestników SDS – 23.10.2019r.
- **Przegląd Piosenki Biesiadnej „Po ten kwiat”** zorganizowany przez MOPR oraz SDS w Białymstoku 24.10.2019r. Podczas tych prezentacji nasi uczestnicy po raz kolejny zaprezentowali się w przygotowanym przez siebie repertuarze biesiadnym.
- **Przegląd Form Artystycznych Osób Niepełnosprawnych** zorganizowany przez Fundację „Nowa Wola” w WTZ w Michałowie X/2019r. Podczas tego spotkania osoby niepełnosprawne, w tym nasi uczestnicy zaprezentowali swoje umiejętności artystyczne.
- **Zajęcia biblioteczne** z udziałem uczestników SDS, zorganizowane w ramach współpracy placówek i wymiany doświadczeń - 26.11.2019r.
- **Andrzejki** w naszym DOMU, zorganizowane jako integracyjne spotkanie z młodzieżą zaprzyjaźnioną z SDS, wspólne wróżby, zabawy i poczęstunek (30.11.2019r.).
- **Spotkanie** grupy uczestników SDS z prawdziwym Mikołajem zorganizowane w Urzędzie Miasta Bielsk Podlaski na zaproszenie Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski. Podczas spotkania mieliśmy możliwość zaprezentowania umiejętności artystycznych oraz plastycznych naszych uczestników przed Prawdziwym Mikołajem – 02.12.2019r.
- **Mikołajki** w SDS zorganizowane na rzecz uczestników w dniu 06.12.2020r. (gry, zabawy, poczęstunek, upominki).

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

- **Uroczysta wigilia** - tradycyjnie organizowana na rzecz uczestników od wielu lat - 11.12.2019r.

Ponadto w 2019r. wzięliśmy udział w konkursach:

1. „Mój las” - organizator Nadleśnictwo Bielsk i WTZ Bielsk Podlaski - **I nagroda i 2 wyróżnienia przypadły uczestnikom naszego ŚDS.**
2. „Stroik Wielkanocny” - organizator Osiedlowy Dom Kultury - **I nagroda główna na rzecz ŚDS.**

Inne usługi na rzecz uczestników ŚDS w 2019r.

- **Indywidualna rehabilitacja na rzecz osób niepełnosprawnych z niepełnosprawnością sprzężoną (5 osób) oraz autyzmem (1 osoba)** od m-ca marca 2019r. - zakupiono usługi rehabilitacyjne – 6 godzin/tydzień (logopedia, masaże lecznicze oraz inne w zależności od potrzeb indywidualnych uczestników). Usługę sfinansowano z dodatkowych środków celowych w ramach realizacji ustawy „Za Życiem” -

- **Indywidualne poradnictwo psychologiczne** na rzecz uczestników oraz ich opiekunów i rodzin. W ramach umowy – zlecenia psycholog pełni dyżur w placówce raz w tygodniu, ponadto jest do dyspozycji w zależności od sytuacji i potrzeb uczestników lub ich rodzin.

- **Warsztaty plastyczne** – prowadzone jako indywidualne zajęcia interaktywne na rzecz uczestników ŚDS. Jest to forma wspomagająca terapię zajęciową plastyczną, którą zakupiono jako usługę w ramach na umowy – zlecenia (40 godzin/miesiąc).

- **Zajęcia o charakterze religijnym**, które ubogacają sferę duchową uczestników ŚDS. Takie zajęcia są bardzo istotnym elementem rozwoju osobowości domowników oraz ich sfery emocjonalnej i duchowej. W tym procesie ogromną rolę pełni zarówno kościół katolicki jak też prawosławny, których przedstawiciele od wielu lat duchowo wspierają naszą placówkę.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim poprzez swoje działania daje osobom niepełnosprawnym szansę na zaprezentowanie własnych możliwości i umiejętności, przez co ma znaczący wpływ na kształtowanie świadomości społecznej, związanej z postrzeganiem osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, w środowisku lokalnym.

Wszelkie podejmowane przez nas działania wciąż mają służyć przełamywaniu barier i wszelkich stereotypów związanych z postrzeganiem tych osób, nie tylko w środowisku lokalnym, ale też poza nim. W dalszym ciągu będziemy kontynuować podejmowane przez nas działania, by dążyć do pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, poprzez ich aktywne uczestnictwo w życiu publicznym, kulturalnym oraz artystycznym. Znaczącą i wspierającą rolę w realizacji tego przedsięwzięcia, skierujemy na szeroko rozumianą współpracę ŚDS z różnymi podmiotami zaangażowanymi w działalność na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych. W związku z powyższym nadal będziemy kontynuować i rozwijać współpracę ze Środowiskowymi Domami Samopomocy w woj. podlaskim, Zespołem Szkół Specjalnych w Bielsku Podlaskim, Warsztatami Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Drohiczyńskiej w Bielsku Podlaskim, młodzieżą szkolną i wolontariatem, z organizacjami pozarządowymi, samorządami lokalnymi, ogólnopolskimi organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

W ubiegłym roku współpracowaliśmy z wymienionymi podmiotami w zakresie:

1.	rodzina, opiekunowie	<p>Współpraca z rodziną jest niezbędnym elementem procesu realizacji programu wspierająco-aktywizującego ŚDS. Prowadzimy więc systematyczną i regularną współpracę z opiekunami oraz rodzinami naszych uczestników. Pracownicy ŚDS, rodziny i opiekunowie stanowią swoistą grupę wsparcia i samopomocy, która pozwala na właściwą integrację oraz współuczestnictwo rodzin i opiekunów w życiu domu. Wspólnie organizujemy i uczestniczymy w imprezach integracyjnych organizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych. Współpraca ta głównie prowadzona jest w zakresie wspierania uczestników w pokonywaniu trudności wynikających z ich niezaradności życiowej, ewentualnie w zakresie niezaradności ich rodzin. Dla właściwej integracji organizujemy wspólne wyjazdy i wycieczki.</p>
2.	ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie	<p>Dzięki współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej mamy rozeznanie oraz możliwość dotarcia do osób z problemem zdrowia psychicznego oraz ich rodzin, a tym samym możemy zaoferować im formy wsparcia prowadzone w ŚDS. Współpraca z MOPS pozwala zorganizować naszym uczestnikom też inne formy wsparcia oferowane przez tę instytucję oraz inne instytucje pomocowe, które dają możliwość osobom niepełnosprawnym wsparcia, między innymi w postaci materialnej oraz rzeczowej, co w znacznym stopniu ułatwia ich codzienne funkcjonowanie oraz zapewnia byt, szczególnie osobom najbardziej potrzebującym. Nasza współpraca jest również formą promującą wszelkie działania w zakresie polityki społecznej, szczególnie działań zmierzających do likwidacji barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. Współpraca z PCPR to głównie pomoc i wsparcie ze środków PFRON, szczególnie w zakresie organizacji turnusu rehabilitacyjnego na rzecz uczestników ŚDS oraz ich opiekunów, z którego nasi uczestnicy i ich opiekunowie skorzystali w 2019r. Ponadto, mamy swój udział w realizacji projektów z zakresu szkoleń, finansowanych ze środków PFRON. Kontynuujemy nadal współpracę w zakresie dalszej aktywizacji osób niepełnosprawnych oraz w zakresie realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.</p>
3.	poradnie zdrowia psychicznego, szpital psychiatryczny, inne zakłady opieki zdrowotnej	<p>Z Poradnią Zdrowia Psychicznego współpracujemy w zakresie opieki zdrowotnej uczestników ŚDS. Kontrolujemy terminy wizyt oraz konsultacji lekarskich. Jest to jedna z form współpracy higienistki-opiekuna ŚDS w zakresie leczenia i nadzorowania stanu zdrowia uczestników ŚDS. Ponadto współpracujemy z Poradnią w zakresie kierowania nowych uczestników do ŚDS. Celem naszej współpracy jest udzielenie osobom z zaburzeniami psychicznymi wsparcia</p>

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

		środowiskowego oraz niezbędnej pomocy w zakresie codziennego funkcjonowania. Inną formą współpracy są konsultacje z Poradnią Diabetologiczną w zakresie problemów cukrzycowych oraz współpraca z Ogólną Poradnią Zdrowia w celu kontrolowania stanu zdrowia.
4.	powiatowe urzędy pracy	Prowadzimy regularną współpracę w zakresie pozyskiwania stażystów do pracy w ŚDS w ramach dofinansowania staży pracy ze środków PUP. W 2019r. wsparliśmy kadrę pracowników ŚDS o 1 stażystę, który w następstwie tej współpracy został finalnie zatrudniony w naszej placówce.
5.	organizacje pozarządowe	Regularnie współpracujemy z organizacjami pozarządowymi. Współorganizujemy i współuczestniczymy w realizowanych przez te organizacje projektach związanych ze wsparciem osób niepełnosprawnych, w tym również osób z zaburzeniami psychicznymi. Dzięki takiej współpracy nasi uczestnicy mają możliwość integracji oraz prezentacji podczas licznych imprez i innych spotkań o charakterze integracyjnym, w tym również różnych formach prezentacji artystycznych osób niepełnosprawnych – często związanych z realizowanymi przez nie projektami. Wciąż poszerzamy naszą współpracę o kolejne organizacje pozarządowe w tym zacieśnienie współpracy z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników i Sympatyków ŚDS, zacieśnianie dalszej współpracy ze Stowarzyszeniem Kreatywnego Bielska oraz grupą wolontariatu młodzieży szkolnej „W jedną stronę”. Wzajemna współpraca pozwoliła nam na realizację wielu ciekawych projektów.
6.	kościół i związki wyznaniowe	Współpraca ze związkami wyznaniowymi w zakresie realizacji zajęć o charakterze religijnym w placówce ŚDS i samo prowadzenie zajęć przez przedstawicieli kościoła prawosławnego oraz katolickiego, znacznie ubogaciło sferę duchową uczestników ŚDS. Takie zajęcia są bardzo istotnym elementem rozwoju osobowości domowników oraz ich sfery emocjonalnej. Ponadto, wzajemna współpraca pozwala na zorganizowanie spotkań wigilijnych i opłatkowych oraz na uczestnictwo w realizowanych przez CARITAS Diecezji Drohiczyńskiej uroczystościach i imprezach integracyjnych w ramach współpracy z WTZ w Bielsku Podlaskim.
7.	ośrodki kultury i organizacje kulturalno-rozrywkowe	Uczestnicy ŚDS regularnie mają swój udział w organizowanych przez ośrodki kultury BDK i ODK oraz Muzeum konkursach, uroczystościach, imprezach i prezentacjach o charakterze kulturalno – rozrywkowym. Uczestniczyliśmy w konkursie wiedzy organizowanym w bielskim oddziale Muzeum Podlaskiego w naszym mieście, w prezentacjach artystycznych z udziałem zespołu wokalnego ŚDS w jednym z ośrodków kultury. Braлиśmy udział w konkursach prac plastycznych organizowanych

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku
Podlaskim za 2019r.**

		przez BDK i ODK. Wielokrotnie, w ramach współpracy organizowaliśmy wystawę prac wykonanych przez uczestników naszej placówki, wspólne spotkania okolicznościowe z młodzieżą działającą przy ośrodkach kultury, wyjazdy i prezentacje zespołu wokalnego ŚDS do innych miejscowości i ośrodków kulturalno-oświatowych, uczestniczyliśmy w realizowanych przez inne ośrodki projektach o charakterze artystycznym, prezentacji dorobku naszej placówki, promowaniu jej działalności.
8.	placówki oświatowe, inne jednostki świadczące usługi dla osób niepełnosprawnych (w tym warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywizacji zawodowej, spółdzielnie socjalne, centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej)	Nadal kontynuujemy wieloletnią współpracę i integrację z młodzieżą oraz gronem pedagogicznym szkół. Realizujemy wspólne projekty w ramach budowy sieci oparcia społecznego na rzecz osób niepełnosprawnych, promujemy pozytywne postawy wobec osób niepełnosprawnych w szczególności z zaburzeniami psychicznymi, dążymy do zmiany funkcjonującego stereotypu postrzegania tych osób w ich środowisku, współuczestniczymy w spotkaniach integracyjnych organizowanych przez WTZ na rzecz osób niepełnosprawnych, prowadzimy wzajemną wymianę doświadczeń oraz aktywizację uczestników ŚDS poprzez współpracę z WTZ, współpracujemy z Zespołem Szkół Specjalnych (współuczestniczymy w realizacji projektów), współpracujemy i wymieniamy się doświadczeniami z pozostałymi ŚDS w naszym województwie, prowadzimy regularną współpracę z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników i Sympatyków ŚDS – podejmujemy wspólnych działań na rzecz naszych placówek ich uczestników oraz pracowników, organizujemy szkolenia na rzecz poprawy warunków życia i funkcjonowania osób niepełnosprawnych.
9.	inne osoby lub podmioty działające na rzecz integracji społecznej uczestników	Samorządy lokalne: miasta, gminy, starostwa – prowadzimy współpracę i wspieramy się w zakresie realizacji zadań w obszarze związanym ze wsparciem i integracją na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. W ramach współpracy, media lokalne – promują działalność placówki w zakresie budowy sieci oparcia społecznego na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. Samorządy lokalne współpracują wzajemnie w zakresie realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wspólne nasze działania z wymienionymi podmiotami, ukierunkowane są głównie na:

- kształtowanie świadomości społecznej i integracji osób niepełnosprawnych,
- budowę sieci oparcia społecznego na rzecz tych osób,
- promowanie działalności placówki i prezentację dorobku jej uczestników,
- tworzenie i współdziałanie grup samopomocy w zakresie wspierania osób z zaburzeniami psychicznymi,

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

- przełamywanie funkcjonujących stereotypów i łamanie wszelkich barier społecznych związanych z postrzeganiem tych osób w środowisku lokalnym,
- rozwój uczestników w kierunku usamodzielniania się w zakresie samoobsługi i zaradności życiowej jak również podtrzymywania umiejętności w zakresie funkcjonowania i życia społecznego, w zależności od indywidualnych potrzeb, możliwości i predyspozycji.

ROZLICZENIE WYDATKÓW PLACÓWKI ZA ROK 2019.

Rozdz. 85203 – Ośrodki wsparcia – zadania zlecone

Plan roczny wydatków wyniósł ogółem 640.714,00, a wykonanie zrealizowano na poziomie 99,72%, stanowiło kwotę w wysokości 633.696,05 zł:

- **595.842,05 zł** – dotacja na bieżącą działalność ŚDS,
- **37.854,00 zł** – podwyższona dotacja zgodnie z art51c ust,5 ustawy o pomocy społecznej (dotyczy osób z elementami autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną na realizację, wydatkowana na realizację zadań z zakresu ustawy „Za życiem”).

Realizacja wydatków związanych z wykorzystaniem budżetu ŚDS w 2019 r. przedstawia się następująco:

- 416.800,71 zł** – wynagrodzenia osobowe pracowników, dodatkowe wynagrodzenia roczne, wynagrodzenia bezosobowe (umowy- zlecenia),
- 67.194,13 zł** – pochodne od wynagrodzeń (składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy),
- 12.549,10 zł** – odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- 57.086,43 zł** – zakup materiałów i wyposażenia, w tym : materiałów biurowych, pomocy dydaktycznych, środków czystości, sprzętu na doposażenie kuchni (AGD), zakup 20 krzeseł, materiały na remont łazienek, pufy relaksacyjne, sprzęt sportowo- rehabilitacyjny,
- 5.994,93 zł** - zakup produktów żywnościowych do terapii kulinarnej oraz na przygotowanie uroczystej Wigilii w ŚDS,
- 39.879,19 zł** – zakup usług pozostałych - usługi transportowe, wywóz nieczystości, usługi komputerowe - wdrażanie systemu i przedłużenie aktualizacji programów, usługi kominiarskie, okresowa kontrola stanu budynku, usługa gastronomiczna, abonament RTV, pełnienie funkcji Inspektora Ochrony Danych Osobowych, konserwacja systemu do JPK, przedłużenie licencji na program księgowo- płacowy, usługa rehabilitacyjna,
- 1.439,88 zł** – opłaty z tytułu telekomunikacji i telefonii stacjonarnej i internetu,
- 26.479,42 zł** - koszt zakupu energii,
- 1.191,00 zł** – opłata podatku od nieruchomości,
- 100,00 zł** – delegacje,
- 300,00 zł** – badania lekarskie,
- 4.681,26 zł** – szkolenia.

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

Rozdz. 85203 – Ośrodki wsparcia – zadania samorządowe

W tym rozdziale plan wydatków zwiększono o kwotę 87.873,00 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia i pochodne wszystkim pracownikom ŚDS włączając w to skutki podwyżek z lat poprzednich za okres I-XII/2019r. wydatkowano kwotę w wysokości 87.872,98 zł (100 % planu) w tym:

74.499,99 zł – na wynagrodzenia osobowe,

13.372,99 zł – składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy.

OCENA REALIZACJI ZADAŃ

Podstawą działania ośrodków wsparcia, w tym środowiskowych domów samopomocy jest zapewnienie oparcia społecznego na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi oraz ich aktywizacja społeczna. Realizacja tych zadań pozwala na uniknięcie izolacji społecznej tej grupy osób, zapewnia im bezpieczeństwo oraz daje szansę na właściwe funkcjonowanie w środowisku. Taka forma wsparcia środowiskowego powoduje też, że osoby te rzadziej trafiają na hospitalizację do szpitali psychiatrycznych, czy pod opiekę do domów pomocy. W związku z powyższym, w miarę możliwości naszej placówki, aktywizujemy i włączamy swoich uczestników do wszelkich działań i przedsięwzięć (prezentacje, występy, integracja ze społecznością lokalną, wystawy prac i wiele innych), które znacząco wpływają na wzrost poczucia ich wartości, a tym samym dają większą szansę na wyjście z kryzysu.

Ponadto od 2018r. i w 2019r. szczególnym wsparciem objęliśmy uczestników, którzy zgodnie z ustawą „Za życiem”, ze względu na niepełnosprawność sprzężoną ewentualnie spektrum autyzmu, kwalifikują się do pozyskania dodatkowej dotacji celowej. Grupa uczestników ŚDS, której to dotyczy stanowi 6 osób (5 osób z niepełnosprawnością sprzężoną oraz 1 osoba ze spektrum autyzmu). Potrzeby oraz oczekiwania tych osób ukierunkowane są głównie na usługi opiekuńcze, indywidualną opiekę, odpowiednie formy terapii, w tym: terapię ruchową, ewentualnie rehabilitację zdrowotną (w naszym przypadku finansowaną ze środków dodatkowej dotacji celowej jako usługę zewnętrzną). Nadmienić należy, że jeszcze do niedawna, osoby z tak znaczną i skomplikowaną niepełnosprawnością, nie kwalifikowały się do pobytu w środowiskowych domach samopomocy. Tymczasem, nowe przepisy, a w szczególności ustawa „Za życiem”, pozwoliła na dodatkowe formy wsparcia osobom z takimi dysfunkcjami, w tym możliwość korzystania z naszych ośrodków.

Niestety nasze jednostki ŚDS wciąż nie posiadają wystarczającej bazy specjalistycznych usług dla zapewnienia takim osobom odpowiedniego wsparcia. Sięgamy więc po potencjał zewnętrzny i podejmujemy współpracę z odpowiednimi ośrodkami i specjalistami (psycholog, neurologopeda, rehabilitant i inne wg potrzeb). Wszystkie dodatkowe usługi zewnętrzne, to kolejne środki wydawane z budżetu naszych jednostek. Nasze ośrodki stanęły więc przed nowym wyzwaniem logistycznym i terapeutycznym. Aby tej grupie uczestników, która ma mocno ograniczoną samodzielną egzystencję i potrzebuje stałej indywidualnej opieki zapewnić odpowiednie warunki pobytu (zgodnie z ich potrzebami i oczekiwaniami), należało przeprowadzić reorganizację w placówce. Pomimo i tak już ograniczonej przestrzeni, jaką dysponuje nasz ośrodek, musieliśmy odpowiednio przystosować pomieszczenia, dostosować program wspierająco - aktywizujący do potrzeb tych osób oraz podnieść

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

wiedzę i kompetencje personelu, niezbędne do pracy z osobami autystycznymi oraz z niepełnosprawnością sprzężoną (przeprowadzić profesjonalne szkolenia i kursy pracownikom ŚDS).

W 2019r. na wsparcie osób ze spektrum autyzmu oraz osób z niepełnosprawnością sprzężoną pozyskaliśmy dodatkową dotację celową w łącznej wysokości 37.854,00 zł, którą wykorzystaliśmy na:

- a) **4.300,00 zł** - szkolenia pracowników: „Zabawa inspirująca rozwój – praca z osobami ze spektrum autyzmu”, „Trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w komunikacji werbalnej”, „Praca z dorosłymi osobami ze sprzężonymi ograniczeniami sprawności i spektrum autyzmu - realizacja ustawy „Za życiem””,
- b) **15.600,00 zł** – usługę rehabilitacji leczniczej w specjalistycznym gabinecie rehabilitacyjno-terapeutycznym, (zabiegi przystosowane do indywidualnych potrzeb oraz dysfunkcji uczestników),
- c) **4.264,00 zł** - zakup sprzętu sportowo- rehabilitacyjnego na doposażenie sali do zajęć ruchowych (rotor z siedziskiem, orbitrek magnetyczny, rower powietrzny),
- d) **7.777,90 zł** – zakup dodatkowego sprzętu na doposażenie sali doświadczania świata (podwieszane rozgwieżdżone niebo, dywan światłowodowy, lampa do fototerapii – przeciwdepresyjna, sześcian sensoryczny, 9 puf relaksacyjnych),
- e) **4.223,06 zł** - doposażenie sali dydaktycznej (kolorowa drukarka laserowa oraz gry edukacyjne do kształtowania umiejętności poznawczych i percepcji wzroku),
- f) **1189,00 zł** - doposażenie placówki (fotel do kąpki relaksacyjnego, kuchenka mikrofalowa do terapii kulinarnej, doposażenie łazienki),
- g) **500,04 zł** – usługa transportowa, uczestnikom i ich opiekunom zorganizowaliśmy wyjazd do Pustelni w Odrynkach.

W 2019r. również, w ramach podniesienia standardów, przeprowadziliśmy remont dwóch pomieszczeń sanitarnych, łazienki oraz toalety. Prace remontowe zostały sfinansowane w ramach środków zaoszczędzonych z budżetu ŚDS na 2019r. Łączny koszt remontu, prac adaptacyjnych, wyposażenia tych pomieszczeń wyniósł ponad 23.000 zł. Nadmienić jednak należy, że w placówce mamy łącznie 6 łazienek i toalet (2 personelu, 1 zaplecza kuchennego i 3 do dyspozycji uczestników), na dzień dzisiejszy 4 z nich wymagają kolejnych remontów. W chwili obecnej oczekujemy od Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej podjęcia decyzji w sprawie dofinansowania remontu następnej łazienki (do dyspozycji uczestników). Zgodnie z obowiązującymi przepisami ilość łazienek w środowiskowych domach samopomocy również podlega STANDARYZACJI (wg standardów jedna toaleta przeznaczona jest na 10 uczestników).

Nie można pominąć też faktu, że we wrześniu 2019r. Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku, jako organ zlecający prowadzenie ŚDS w Bielsku Podlaskim, przeprowadził kompleksową kontrolę działalności naszej jednostki w zakresie jej organizacji, poziomu świadczonych usług oraz standaryzacji. Okres kontroli obejmował lata 2018-2019. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie poziomu świadczonych usług, standaryzacji czy zaniedbań względem uczestników ŚDS. Jednak, jako zalecenia pokontrolne nakazano aktualizację Statutu oraz

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

Regulaminu Organizacyjnego ŚDS w zakresie aktualizacji użytej w tych dokumentach nomenklatury, celem dostosowania tych dokumentów do obowiązujących aktów prawnych.

WNIOSKI

W ciągu ostatnich lat, narastającym problemem w skali kraju jest regularnie rosnąca liczba osób leczonych z powodu wszelkiego rodzaju zaburzeń psychicznych. To niepokojące zjawisko jest również znamienne dla innych krajów świata i Europy w tym również krajów wysokorozwiniętych. Według Narodowego Programu Ochrony Zdrowia psychicznego lata 2017-2022 liczba osób leczonych psychicznie w Polsce regularnie i systematycznie rośnie. Jak wskazują statystyki, już dzisiaj na depresję cierpi około 1,5 mln dorosłych Polaków. Coraz więcej z nich to ludzie, którzy nie wytrzymują presji i tempa pracy. Aktualnie choroby psychiczne w Polsce są na drugim miejscu pod względem zachorowalności, jednak nadal tempo i poziom ich rozwoju jest zatrważający, o czym również świadczą bezwzględne statystyki. Według nich na zaburzenia psychiczne choruje ponad 8 mln dorosłych Polaków oraz około 4 mln dzieci i młodzieży. Liczba pacjentów w tej grupie, oczekujących pomocy i wsparcia jest ogromna, tymczasem wciąż brakuje lekarzy specjalistów psychiatrii dziecięcej, terapeutów i psychologów, łóżek i wyposażenia w opiece całodobowej. Wszystko to wynika głównie z niedoszacowania tej dziedziny medycyny. Niestety, nasze obecne zaniedbania i brak perspektywicznych działań w zakresie psychiatrii, doprowadzą w konsekwencji do ogromnej zapaści w dziedzinie lecznictwa psychiatrycznego, którego skutki już odczuwamy.

Problem i skalę tego zjawiska dostrzegają też najwyższe organa naszego państwa. W pewnym sensie częściowym rozwiązaniem tego problemu miał być Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego, za którym niestety nie poszły żadne konkretne działania. Program więc zupełnie się nie sprawdził, głównie z powodu braku określonych środków. Szukając właściwych rozwiązań, ustawodawca tworzy kolejne nowe przepisy, tym razem dotyczą one wejścia w życie Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2019r. poz. 473 z późn. zm.), którego celem jest wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Wprowadzenie tej ustawy spowodowało potrzebę systemowych zmian wielu innych ustaw i obszarów, między innymi dotyczy to również ustawy o pomocy społecznej, w której ustawodawca upatruje możliwość częściowego rozwiązania tego problemu poprzez wykorzystanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, jakimi są między innymi środowiskowe domy samopomocy oraz rozszerzenie ich ofert dla grupy osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub ze spektrum autyzmu. Tym razem jednak zmiany w ustawie o pomocy społecznej w nawiązaniu do ustawy „Za Życiem”, umożliwiają zwiększenie do 30 % wysokość dotacji na jednego uczestnika środowiskowego domu samopomocy, ustalonej dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu. Możliwość pozyskania zwiększonej dotacji przysługuje jednak w sytuacji, kiedy osoby uprawnione posiadają odpowiednie dokumenty, wymienione w wytycznych, które potwierdzają schorzenie uprawniające do pozyskania tej dotacji.

Wysokość dotacji w 2019r. na 1 – go uczestnika ŚDS wzrosła do kwoty 1752,50 zł, w tym na osoby ze spectrum autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną dodatkowo o 525,75 zł. Dotacja przysługuje jednak nie na ilość uczestników skierowanych wg decyzji do ŚDS, a jedynie na ilość osób faktycznie uczęszczających w danym miesiącu do placówki. Pozyskanie dodatkowej dotacji celowej wiąże się z poszerzeniem grupy docelowej osób niepełnosprawnych kierowanych na pobyt do naszych placówek. Trafiają więc do ŚDS osoby z coraz bardziej skomplikowanymi dysfunkcjami, które potrzebują profesjonalnej opieki, ale także coraz bardziej

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za 2019r.

specjalistycznej terapii i rehabilitacji. W ten sposób jesteśmy obciążani coraz większą odpowiedzialnością za ich zdrowie, a nawet życie. Dzieje się tak, ponieważ dotychczas nie istnieje odpowiednia ilość (w stosunku do rzeczywistych potrzeb) specjalistycznych ośrodków opieki i rehabilitacji.

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

W najbliższej przyszłości Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim będzie nadal kontynuował swoje działania w oparciu o posiadane siły i środki oraz obecną bazę lokalową. W zakresie posiadanej bazy lokalowej nadal mamy - niestety niedosyt przestrzeni niezbędnej do realizacji kolejnych zadań i nowych wyzwań, przed którymi wciąż stawia się nasze jednostki (wg decyzji ustawodawczych). Pomimo braku możliwości zmiany warunków lokalowych (przynajmniej w najbliższej przyszłości), wciąż dostosowujemy posiadane pomieszczenia do niezbędnych potrzeb, celem dostosowania ich do obowiązujących standardów, które z kolei wynikają z realizacji przepisów dotyczących funkcjonowania środowiskowych domów samopomocy. W ten właśnie sposób na przełomie 2019/2020 i w 2020 roku zaplanowaliśmy i podjęliśmy się zagospodarowania określonej przestrzeni, celem zaadoptowania jej na:

- **kącik relaksacyjny i wyciszeń**, wyposażony w odpowiedni sprzęt i urządzenia (wg standardów określony obowiązującymi przepisami), niezbędny do pracy z osobami z niepełnosprawnością sprzężoną oraz ze spektrum autyzmu,

- **kącik do indywidualnej pracy terapeutycznej** z uczestnikami ŚDS (w ramach wsparcia psychologicznego oraz specjalistycznej pracy terapeutycznej).

Remont i adaptację pomieszczeń zaplanowano w ramach zaoszczędzonych środków budżetowych ŚDS.

W 2020r. zaplanowaliśmy też remont kolejnej łazienki przeznaczonej do dyspozycji uczestników, w tym celu złożyliśmy wnioski o dodatkową dotację celową ze środków Ministerstwa Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej na podniesienie standardów w ŚDS. Ponadto grupę uczestników poszerzymy o osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych, z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych. Przekwalifikowaliśmy nasz Dom z Typu Domu A B, na Typ Domu A B C.

Nadal działania naszej placówki w 2020r, będą ukierunkowane na:

- kształtowanie świadomości społecznej i integrację osób niepełnosprawnych,
- budowę sieci oparcia społecznego na rzecz tych osób,
- promowanie działalności placówki i prezentację dorobku jej uczestników,
- tworzenie i współdziałanie grup samopomocy w zakresie wspierania osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przełamywanie funkcjonujących stereotypów i łamanie wszelkich barier społecznych związanych z postrzeganiem tych osób w środowisku lokalnym.

Dyrektor ŚDS

Lucyna Pakuła

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku
Podlaskim za 2019r.**
